

فهرست مطالب:

- معرفی اعضای شاخص انجمن - دکتر سعید سمنانیان
- گزارش نشست تخصصی اخلاق حرفه‌ای در مهندسی
- گزارش سخنرانی اخلاق و حقوق - دکتر ناصر کاتوزیان
- برگزاری مجمع عمومی انجمن
- خوشامد به اعضای جدید انجمن
- کارت عضویت
- اولین کنگره بین‌المللی حقوق پزشکی
- کنگره سراسری اخلاق پزشکی
- معرفی کتاب
- معرفی سایت
- دومین کنگره بین‌المللی اخلاق پزشکی

انجمن ایرانی اخلاق در علوم و فناوری

Iranian Association for Ethics in Science and Technology

No. 5
Winter 2008

شماره ۵
زمستان ۱۳۸۶

رئیس انجمن ایرانی اخلاق در علوم و فناوری: دکتر مصطفی معین
دبیر انجمن ایرانی اخلاق در علوم و فناوری: دکتر جعفر میلی منفرد

اعضای علی البدل هیات مدیره
(به ترتیب حروف الفبا)
دکتر علیمحمد کاردان
دکتر ثریا مکنون

اعضای اصلی هیات مدیره انجمن
ایرانی اخلاق در علوم و فناوری
(به ترتیب حروف الفبا)
دکتر یوسف ثبوتی
دکتر سعید سمنانیان
دکتر محمد حسین صنعتی
دکتر داریوش فرهود
دکتر سید مصطفی محقق داماد
دکتر مصطفی معین
دکتر رضا مکنون
دکتر جعفر میلی منفرد
دکتر علیرضا یلدا

بازرس انجمن
دکتر حمید رحمت
خزانه‌دار انجمن
دکتر محمدحسین صنعتی

مدیر اجرایی خبرنامه: دکتر کتایون بیداد
با همکاری: محبوبه آطاهریان
زیر نظر: ریاست انجمن ایرانی اخلاق در علوم و فناوری
طرح و اجرا: گروه هنری چکامه‌آوا
شمارگان: ۵۰۰ جلد

معرفی اعضای شاخص انجمن

دکتر سعید سمنانیان

تاریخ و محل تولد: تهران ۱۳۳۵

متاهل و دارای ۴ فرزند

آدرس پست الکترونیکی:

ssemnan@modares.ac.ir

الف) مدارک تحصیلی و مرتبه دانشگاهی:

- پزشکی عمومی - دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی ۱۳۶۳
- تخصص فیزیولوژی - دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی ۱۳۶۷
- استادیار دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی ۱۳۶۸
- استادیار دانشگاه تهران ۱۳۷۲
- دانشیار دانشگاه تهران ۱۳۷۵
- استاد دانشگاه تربیت مدرس ۱۳۷۸

ب) سوابق علمی - آموزشی و اجرایی:

- عضو کمیته پزشکی جهاد دانشگاهی دانشگاه شهید بهشتی ۱۳۶۰ - ۱۳۶۲
- مسئول بخش طرح‌ها و تحقیقات جهاد دانشگاهی دانشگاه شهید بهشتی ۱۳۶۳ - ۱۳۶۸
- معاون پژوهشی دانشگاه تربیت مدرس ۱۳۶۵ - ۱۳۷۱
- مسئول بخش فیزیولوژی دانشکده پزشکی دانشگاه تربیت مدرس ۱۳۶۹ - ۱۳۷۵
- عضو گروه برنامه‌ریزی بخش تحقیقات برنامه دوم توسعه کشور ۱۳۷۱
- مسئول مرکز تحقیقات بیوشیمی و بیوفیزیکی دانشگاه تهران ۱۳۷۱ - ۱۳۷۶
- مدیر مسئول مجله مدرس ۱۳۶۹ - ۱۳۷۳
- انتخاب جهت عضویت هیئت مدیره انجمن فیزیولوژی و فارماکولوژی ایران ۱۳۷۳ - ۱۳۸۶
- خزانه‌دار انجمن فیزیولوژی و فارماکولوژی ایران ۱۳۷۳ - ۱۳۸۰

- دبیر انجمن فیزیولوژی و فارماکولوژی ایران ۱۳۸۲
- رئیس هیات مدیره انجمن فیزیولوژی و فارماکولوژی ایران ۱۳۸۶
- عضو هیات موسس انجمن بررسی و مطالعه در ایران ۱۳۷۳
- عضو شورای برنامه‌ریزی کمیته علوم پایه وزارت بهداشت ۱۳۷۲
- عضو شورای مشورتی مدیریت نظارت و ارزشیابی معاونت آموزشی دانشگاه تهران ۱۳۷۴
- عضو شورای پژوهشی دانشکده پزشکی دانشگاه تربیت مدرس ۱۳۷۴ - ۱۳۸۶
- عضو کمیته سیاست‌گذاری پژوهش و برنامه‌ریزی علوم پایه وزارت بهداشت ۱۳۷۵
- عضو کمیته برنامه‌ریزی ارتقاء علوم پایه دانشگاه تهران ۱۳۷۵
- مسئول هیئت ایرانی بازدیدکننده از آکادمی علوم ارمنستان، ایروان ۱۳۷۵
- Iranian delegate to the Second Council of FAOPS, 1994, Shanghai, China
- Iranian delegate to the 8th world congress on pain, August 17-22, 1996, Vancouver, Canada
- Iranian delegate to the 33rd IUPS International congress of physiology, St Petersburg, Russia 1997
- Representative of UNESCO chair in life sciences, Life sciences International Higher Educational School (YEREVAN, ARMENIA) in the Islamic Republic of Iran, 23 Sept 1997
- Iranian Delegate to the 3rd FAONS Congress, 2002, Kuala Lumpur, Malaysia
- Iranian delegate to the 11th world congress on pain, August 21-26, 2005, Sydney, Australia
- عضو هیات ممتحنه و ارزشیابی (بورد) فیزیولوژی وزارت بهداشت ۱۳۷۵ - ۱۳۸۵
- عضو شورای نظارت و ارزشیابی دانشگاه تهران ۱۳۷۶

- عضو کمیته پزشکی کمیسیون مشورتی علمی و تخصصی معاونت امور فرهنگی سازمان برنامه و بودجه ۱۳۷۶
 - رئیس دانشگاه تربیت مدرس ۱۳۷۶-۱۳۸۴
 - مشاور معاون پژوهشی وزارت بهداشت ۱۳۷۶-۱۳۷۸
 - عضو شورای پژوهشی وزارت بهداشت ۱۳۷۶-۱۳۸۵
 - عضو شورای بورس وزارت بهداشت ۱۳۷۶-۱۳۸۴
 - نماینده وزیر آموزش عالی در مرکز ژنتیک ایران ۱۳۷۶-۱۳۸۳
 - عضو کمیته انجمن‌های علمی وزارت فرهنگ و آموزش عالی ۱۳۷۶
 - عضو کمیته ستاد گسترش و تعمیق اسلام در مراکز آموزشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی ۱۳۷۷
 - عضو کمیته هماهنگی و تقویت علوم پایه و بالینی وزارت بهداشت ۱۳۷۷
 - نماینده کرسی یونسکو ارمنستان در ایران
 - عضو کمیته مطالعه و برنامه‌ریزی آزمون‌های تحصیلات تکمیلی وزارت فرهنگ و آموزش عالی ۱۳۷۶
 - مسئول کمیته سیاست‌گذاری پژوهش و برنامه‌ریزی علوم پایه وزارت بهداشت ۱۳۷۶
 - عضو شورای فرهنگ عمومی استان تهران ۱۳۷۷-۱۳۸۴
 - عضو شورای ارزیابی و ساماندهی مدیریت آموزش عالی ۱۳۷۸
 - عضو هیات امضاء دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره) ۱۳۷۸-۱۳۸۰
 - عضو کمیته برنامه و سیاست‌گذاری رشته‌های علوم پایه پزشکی وزارت بهداشت ۱۳۷۹
 - رئیس کمیته پزشکی دومین جشنواره جوان خوارزمی ۱۳۷۹-۱۳۸۳
 - عضو هیات داوران جشنواره خوارزمی ۱۳۸۰-۱۳۸۵
 - عضو شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی ۱۳۷۹
 - عضو هیات امضاء منطقه یک پژوهشی ۱۳۸۰
 - عضو هیات امضاء دانشگاه قم ۱۳۸۰
 - عضو هیات موسس مرکز تحقیقات رفسنجان ۱۳۷۱
 - عضو هیئت تحریریه مجله فیزیولوژی و فارماکولوژی ایران ۱۳۷۴
 - عضو هیات تحریریه مجله یاخته ۱۳۷۵
 - دبیر اولین کارگاه تحقیقاتی الکتروفیزیولوژی ایران ۱۳۷۶
 - رئیس هیات داوران علوم پایه پزشکی جشنواره رازی ۱۳۸۰
 - عضو هیات تحریریه مجله دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان ۱۳۷۷
 - عضو کمیسیون نشریات پزشکی کشور ۱۳۸۰
 - عضو گروه مشورتی دفتر آموزش عالی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی ۱۳۸۱
 - عضو کمیته بازنگری درسی رشته فیزیولوژی ۱۳۸۱
 - عضو هیات موسس انجمن ایرانی اخلاق در علوم و فناوری ۱۳۸۳
 - عضو هیات مدیره انجمن ایرانی اخلاق در علوم و فناوری ۱۳۸۳
 - عضو هیات موسس انجمن توسعه علمی ایران ۱۳۸۳
 - عضو شورای آموزش پزشکی عمومی ۱۳۸۴
 - عضو شورای علمی پژوهش‌کنده علوم شناختی پژوهشگاه دانش‌های بنیادی ۱۳۸۴-۱۳۸۵
 - عضو شورای مطالعه و برنامه‌ریزی آزمون‌های تحصیلات تکمیلی ۱۳۸۴
 - عضو دوره پنجم شورای آموزش علوم پایه پزشکی بهداشت و تخصصی وزارت بهداشت ۱۳۸۴
 - عضو کمیته تخصصی علوم پزشکی صندوق حمایت از پژوهشگران کشور ۱۳۸۴
 - سردبیر مجله فیزیولوژی و فارماکولوژی ۱۳۸۴
 - مسئول کمیته علمی جمعیت توسعه علمی ایران ۱۳۸۵
 - عضو گروه تخصصی پزشکی بیست و یکمین جشنواره خوارزمی ۸۶/۸/۳۰
- (ج) جوایز:**
- انتخاب به عنوان دانشجوی دکتری نمونه ۱۳۶۴ دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی
 - جایزه Orbelli آکادمی علوم ارمنستان - ایروان - تابستان ۱۳۷۵

درباره ابعاد اخلاقی مسائل و موضوعاتی است که به حرفه مهندسی مربوط می‌شود.

جناب آقای دکتر بهادری نژاد،
اولین سفیران نشست

ما در انجام وظایف مهندسی خود به ضوابطی نیاز داریم که آن ضوابط را اخلاق مهندسی می‌نامیم. رعایت اخلاق توسط مهندسان در کلیه فعالیت‌های مهندسی ضروری است، نه تنها به خاطر اینکه این امر در دراز مدت منافع مادی بیشتری را برای آنها در بر خواهد داشت، بلکه این امر در راستای هدف زندگی که پیشینه‌کردن شادی و آرامش خاطر در طول آن می‌باشد، قرار دارد.

وقتی مهندسی از اخلاق مهندسی یا از ارزش‌های انسانی برخوردار باشد، فکر مفیدتری به ذهنش می‌رسد. در حین طراحی، وقتی طراحی و محاسبات را انجام می‌دهد، ایمنی و سلامت جامعه را بیشتر مورد توجه قرار می‌هد. در ساخت و نگهداری، یا مصرف مواد و انرژی، مسئله ایمنی و سلامت مصرف‌کننده را نیز مدنظر دارد و در طی این فرآیند، سعی او بر این است که علاوه بر اتلاف کمتر منابع طبیعی محیط زیست را نیز کمتر آلوده سازد.

من اخلاق را بهترین و عالی‌ترین سرمایه بشری می‌دانم. پیشرفت اجتماعی، فرهنگی و سیاسی کشور را مرهون برخورداری وافر مردم از اخلاق و ارزش‌های انسانی می‌دانم.

سرافرازی صنعتی و پیشرفت اقتصادی کشور را مرهون تربیت مهندسانی می‌دانم که علاوه بر برخورداری از اخلاق مهندسی، دارای ابتکار و خلاقیت بوده و ایران را متعلق به خود دانسته و به آن عشق می‌ورزند و در حراست از منابع طبیعی و حفاظت از محیط زیست آن کوشا هستند.

- جایزه مقاله برجسته - کنگره پاتوفیزیولوژی - فنلاند - ۱۹۹۸
- پژوهشگر برتر - دانشگاه تربیت مدرس ۱۳۷۹
- استاد نمونه دانشگاه تربیت مدرس - اردیبهشت ۱۳۸۵
- ❖ تالیف و ترجمه ۶ کتاب
- ❖ آرایه بیش از ۱۶۰ مقاله در کنگره‌های داخلی و خارجی
- ❖ دارای بیش از ۵۰ مقاله در مجلات داخلی
- ❖ دارای بیش از ۴۵ مقاله در مجلات معتبر بین‌المللی
- ❖ راهنمایی بیش از ۳۰ پایان‌نامه کارشناسی ارشد و دکتری
- ❖ مشاور بیش از ۲۰ پایان‌نامه کارشناسی ارشد و دکتری
- ❖ عضو بیش از ۴۰ کمیته و انجمن علمی

نشست تخصصی اخلاق حرفه‌ای در مهندسی

نشست تخصصی اخلاق حرفه‌ای در مهندسی در تاریخ ۲۴ آبان ماه سال جاری با حضور صاحب‌نظران، استادان و مهندسان و به همت انجمن ایرانی اخلاق در علوم و فناوری با همکاری دانشگاه صنعتی شریف برگزار گردید. این نشست، ۳ سخنران اصلی و دو میزگرد داشت.

اولین سخنران نشست آقای دکتر مهدی بهادری نژاد استاد محترم دانشگاه صنعتی شریف و عضو انجمن ایرانی اخلاق در علوم و فناوری بودند که با موضوع پرورش اخلاق مهندسی به ایراد سخنرانی پرداختند.

ایشان ضمن اشاره به تعریف اخلاق فرمودند: برای اخلاق تعاریف گوناگونی آورده شده است. اخلاق صفاتی از انسان است که انسان بدون اینکه تأملی در آن بکند و یا بخواهد تصمیم‌گیری خاصی انجام دهد، بطور خودکار عمل را انجام دهد. اخلاق هم به صفات پسندیده مربوط می‌شود و هم به فضایل، ولی معمولاً اخلاق بیشتر در اینجا صفات فاضل و نیکو و پسندیده است. منظور از اخلاق مهندسی، تأمل

کرده‌اند و کامل شده‌اند، ولی بررسی مشکلات و خطراتی که در طول ۳۰ سال گذشته جان انسان‌ها را تهدید کرده است، نشان می‌دهد که در دنیا مشکلات بیشتر از وجود این کدها بوده است و این کدها نتوانسته‌اند برای مسائلی که ما، با آن روبرو هستیم، پاسخی بیابند.

آشنایی من با اخلاق مهندسی از اینجا شروع شد که اینجانب حدود ۱۵ سال پیش با واژه توسعه پایدار آشنا شدم. استنباط من از این واژه این بود که اصولاً تکنولوژی و صنعت بدون عامل انسانی، زمینه‌هایی نیستند که خیلی قابل طرح کردن باشند.

تکنولوژی بدون انسان مطرح نمی‌شود. در حوزه توسعه پایدار است که انسان مطرح می‌شود، نیازهای نسل آینده و نسل حاضر مطرح می‌شود. این بود که به زمینه توسعه پایدار علاقه‌مند شدم و پیش خود فکر کردم به دانشجویانی که در رشته مهندسی مواد و متالوژی فارغ‌التحصیل می‌شوند، چه می‌توانم آموزش بدهم. تصمیم گرفتم یکی از زمینه‌های توسعه پایدار را که تولید و طراحی نام دارد آموزش بدهم (بیشترین ارتباط اخلاق با حوزه‌ی طراحی است، اگر طراحی‌ها درست انجام بشوند، خیلی از مسائل حل خواهند شد). خوشبختانه حدود ۱۴-۱۵ سال پیش، یکی از اعضای افتخاری فرهنگستان، آقای دکتر گودرزی مجله‌ای را منتشر کردند به اسم Sustainable Design & Manufacturing و به نظر من رسید که این بهترین مجله و بهترین حوزه در توسعه پایدار است. در این مجله هر فرآیندی را که مهندسی انجام می‌دهند با یک پسوند "پایدار" همراه کرده بودند. من این را به عنوان یک موضوع انتخاب کردم و حدود ۱۰ سال در دانشگاه صنعتی شریف در دوره دکترا این درس را تدریس کردم. این گونه است که الان در رشته مهندسی، مهم‌ترین حوزه‌ی اخلاق مهندسی، Echological Ethics

از راست به چپ: دکتر میه‌دار، دکتر شقاقی، دکتر افشاری، دکتر فرهود، دکتر سهراب‌پور، دکتر دوامی، دکتر بهادری‌نژاد

دومین سخنران نشست جناب آقای دکتر دوامی استاد محترم دانشگاه و عضو فرهنگستان علوم جمهوری اسلامی ایران بودند که سخنرانی خود را با موضوع پرورش اخلاق مهندسی در محیط‌های علمی ارایه دادند.

جناب آقای دکتر دوامی، دومین سخنران نشست

ایشان در سخنان خود فرمودند: اگر ما در حوزه اخلاق مهندسی بخواهیم صحبت کنیم، کلمه Moral را "وجدان حرفه‌ای" نام می‌نیمیم و Ethic را "اخلاق".

واقعیت این است که در شرایط موجود، توجه فارغ‌التحصیلان دانشگاه‌های مهندسی، تنها به حوزه‌های کوچکی از علوم معطوف است و مهندسان علاقه چندانی به آنچه که در حوزه‌های دیگر و نقاط دیگر جهان اتفاق می‌افتد ندارند. اما جهان معاصر به انسان‌هایی نیازمند است که با فرهنگ جدید آشنا باشند و کارهای خود را با اصول انسانی همراه سازند.

من حالا علاقه‌مند هستم که خدمتان بگویم که کدهای مهندسی، که در حقیقت لازمه فعالیت مهندسی هستند، کافی نیستند. نیاز به مشخصات دیگری نیز در مهندسی است که شاید اسم آن را بگذاریم وجدان مهندسی یا فراتر از آن.

اصولاً همه انجمن‌های مهندسی، فعالیت‌های خودشان را از نظر اخلاقی در چارچوب یک سری کدها بیان می‌کنند. این کدهای مهندسی قادرند بسیاری از مشکلات، اختلافات و تضادهایی که بوجود می‌آیند را حل کنند. بطور کلی بدون وجود کدهای اخلاق مهندسی، انجام فعالیت‌های مهندسی مقدور نیست. من در طول زندگی حرفه‌ای خود با خیلی از موارد حکمیت اختلافاتی که در حوزه‌های مهندسی رخ داده است، روبرو شده‌ام و علاقه‌مند بودم که این موارد را مطرح کنم. اصولاً این کدهای اخلاقی مهندسی اگر چه روز به روز توسعه پیدا

یک نفر هم این چنین چیزی در ذهن داشته باشد، ما به نتیجه رسیده‌ایم.

جناب آقای دکتر آموندزاده، دبیر اجرایی نشست

ولی ما نمی‌توانیم مسیر اخلاق را عوض کنیم. تعداد بسیار کمی در اختیار ما هستند. کودکان ما از ۶ سالگی تربیت می‌یابند، با این حال من موافقم که این درس اجباری شود. این درس نباید اختیاری باشد، همانطوری که هر وقت اساتید حرفی برای گرفتن دارند در اخلاق

از راست به چپ: دکتر طاهری، دکتر بهادری‌نژاد، دکتر ظهور، دکتر دهامی، دکتر مبه‌دار، دکتر مامی فرمی

می‌گویند، ما هم باید بگوییم، ولی اخلاق مدرن، آداب و وجدان، تقویت روحیه‌ی همکاری، اشاعه استانداردها همه جزو اخلاقیات است. در دو میزگرد این نشست که با حضور صاحب‌نظران و استادان با موضوع‌های پرورش اخلاق مهندسی در محیط‌های علمی و پرورش اخلاق مهندسی در محیط‌های حرفه‌ای برگزار شد بر پرورش و ارتقای اخلاق تأکید شد.

دبیرخانه نشست

Ethics & Environmental است. اساس طراحی و تولید پایدار، اخلاق است و همه چیز را باید با یک واژه‌ی "پایدار" همراه کرد، "خودروی پایدار".

جناب آقای دکتر افشاری، سومین سخنران نشست

سومین سخنران نشست آقای دکتر افشاری از اساتید دانشگاه و عضو فرهنگستان علوم جمهوری اسلامی ایران بودند که با موضوع پرورش اخلاق مهندسی در محیط‌های حرفه‌ای، سخنرانی کردند. ایشان در سخنان خود فرمودند: اشکال اخلاق این است که با موعظه اشتباه گرفته می‌شود. بدترین نوع تربیت هم موعظه کردن است. همه دیده‌ایم که هرچه بیشتر موعظه می‌کنیم، از اخلاق منحرف‌تر می‌شویم.

جناب آقای دکتر سهراب‌پور، رئیس دانشگاه صنعتی شریف

اخلاق طریقت است، راه است، چرا که اخلاق را باید در آیین‌نامه نشان داد. اخلاق به این صورت که خداپسند است، خیلی خوب است، ولی این گونه اخلاق برای کارهای خیلی کوچک و جمعیت‌های خیلی کم مناسب است. بلی، اگر ۵۰ هزار نفر در شهری بودیم، می‌توانستیم با موعظه همه را خوب کنیم، ولی با ۶ میلیارد این گونه نیست. حالا چرا درس اخلاق مهندسی خوب است؟ من فکر نمی‌کنم در اجتماع ما تدریس اخلاق به جایی برسد. ولی باید این درس را داد. وظیفه ما گفتن است. ما اگر درس را بگوییم و

اخلاق و حقوق

در یازدهمین نشست علمی انجمن ایرانی اخلاق در علوم و فناوری که در هفتم آبان ماه سال جاری برگزار شد، جناب آقای دکتر ناصر کاتوزیان استاد محترم دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران، سخنرانی با عنوان «اخلاق و حقوق» ایراد نمودند.

دکتر کاتوزیان سخنان خود را در دو بخش ارائه کرد. وی ابتدا به تعریف اخلاق و حقوق پرداخت و سپس

نسبت
اخلاق با
حقوق را
مورد
بررسی
قرار داد و
با بیان

اقسام مختلف اخلاق اعم از اخلاق برترین، اخلاق اجتماعی و اخلاق دولتی به تشریح رابطه حقوق و اخلاق پرداخت.

وی با اشاره به این نکته که به مجموعه قواعدی که لازمه نیکوکاری و رسیدن به کمال است، اخلاق می‌گویند، گفت: یعنی به‌وسیله اخلاق معیاری به‌دست می‌آوریم تا بفهمیم چه کاری خوب و چه کاری بد است و آنچه کمتر مورد توجه قرار می‌گیرد این است که داوری اخلاق فقط به اعمالی تعلق می‌گیرد که از روی اراده صادر شود یعنی به فرمان عقل دست به کاری بزنند و آن کار ارادی باشد و لذا اعمالی که اکراه آمیز باشد یا غریزی است یا غیرارادی و موضوع داوری اخلاق قرار نمی‌گیرند.

استاد کاتوزیان در بخش دیگری از سخنانش به تبیین اقسام سه‌گانه اخلاق پرداخت و گفت: اقسام سه‌گانه اخلاق عبارتند از اخلاق برترین، اخلاق اجتماعی و اخلاق دولتی. معتقدین به اخلاق برترین اعتقاد دارند که اخلاق باید از منشأی بالاتر از انسان صادر شود تا برای انسان تکلیف باشد. وی در ادامه سخنانش ضمن اشاره به اخلاق اجتماعی گفت: جامعه‌شناسان در تعریف اخلاق آن را علم به آداب و رسوم می‌دانند. این عده معتقدند آنچه اکثریت و شعور جمعی مردم می‌پسندند اخلاق است و آنچه نمی‌پسندند اخلاق نیست. وی ضمن

اشاره به اخلاق دولتی اظهار داشت: این اخلاق چندان عمومیت ندارد اما اندیشمندانی چون هابز و هگل معتقدند اخلاق عبارت است از اطاعت از دولت و احترام به قوانین دولتی. عیب و ایراد وارد به این-گونه تفکر به اندازه‌ای زیاد است که جایی برای بررسی ندارد. انتخاب ما بین اخلاق برترین و اخلاق اجتماعی است و تلاش ما باید در راستای جمع کردن این دو امر متضاد و رسیدن به اتحادی بین محاسن این دو شیوه باشد.

دکتر کاتوزیان در ادامه سخنانش در زمینه «نسبت اخلاق و حقوق» گفت: در تاریخ سه مرحله در این زمینه وجود داشته است. مرحله اول اینکه بین اخلاق و حقوق تفاوتی وجود نداشت اما با ایجاد نهضت‌های آزادی‌خواهی در جهان در این دیدگاه خلل وارد شد. آزادی‌خواهان به فکر محدود کردن قلمرو اعمال بیرونی افتادند. هدف سیاسی این متفکرین محدود کردن قدرت دولت در زندگی شخصی مردم بوده تا انسانیت فدای اقتدار دولت نشود و انسان در عین رعایت قوانین حاکم در جامعه از نظر درون آزاد و رها باشد. این مورد تا آنجا پیش رفت که عقاید رو به سستی گذاشت و آزادی در بند آزادی درآمد.

دکتر کاتوزیان همچنین به تبیین «مفهوم اجتماعی حقوق و اخلاق» پرداخت و گفت: اگر طریق عقیده جامعه‌شناسان بگوییم که اخلاق عبارت از قواعدی است که در نتیجه نزدیک‌تر شدن گروه‌های اجتماعی به عادات و رسوم اجتماعی به‌وجود می‌آید، اخلاق هم همین را می‌گوید پس دیگر تفاوتی بین اخلاق و حقوق باقی نمی‌ماند، بنابراین این فکر اجتماعی به نزدیک شدن حقوق و اخلاق دامن زد.

برگزاری مجمع عمومی انجمن ایرانی اخلاق در علوم و فناوری

جلسه مجمع عمومی انجمن روز پنج‌شنبه مورخ ۱۳/۱۰/۱۳۸۶، از ساعت ۱۵ تا ۱۸ در محل: خیابان ولیعصر - روبروی مسجد بلال صدا و سیما - خیابان مهناز - پلاک ۱۵ برگزار می‌شود، دستور جلسه عبارت است:

- برنامه افتتاحیه مجمع عمومی
- گزارش هیئت مدیره در مورد عملکرد دوره اول

کارت عضویت

انجمن ایرانی اخلاق در علوم و فناوری در نظر دارد برای اعضای که مایل هستند، کارت عضویت صادر نماید. در صورت تمایل می‌توانید عکس خود را به صورت فایل الکترونیکی و یا عکس چاپ شده همراه با درجه علمی خود به دبیرخانه انجمن ارسال نمایید تا کارت عضویت صادر گردد.

- انتخابات هیئت مدیره و بازرسان دوره دوم
- سخنرانی جناب آقای دکتر مکنون در زمینه اخلاق در محیط زیست

همکاری، حضور و شرکت فعال شما در انتخابات، موجب تسهیل و تسریع در دستیابی به اهداف انجمن خواهد بود.

خوشامد به اعضای جدید انجمن

در پاییز سال جاری ۷ تن به اعضای انجمن افزوده شدند.

- آقای علی دبیر مقدم؛ دانشجوی کارشناسی مهندسی فناوری اطلاعات دانشگاه صنعتی شریف
 - آقای دکتر رضا فاضل؛ مدیر امور بین‌الملل پست بانک جمهوری اسلامی ایران
 - سرکار خانم سمیرا اسلانی کتولی؛ دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت آموزشی دانشگاه شهید بهشتی
 - آقای دکتر مهدی ایران‌نژاد؛ رئیس دانشکده مهندسی معدن و متالورژی دانشگاه صنعتی امیرکبیر
 - آقای حنیف رهبری؛ دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی کامپیوتر دانشگاه صنعتی امیرکبیر
 - آقای مسعود مشرف جوادی؛ دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی فناوری اطلاعات دانشگاه صنعتی شریف
 - آقای ابوالفضل ایرانی رهقی؛ دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی مکانیک دانشگاه صنعتی شریف
- انجمن ایرانی اخلاق در علوم و فناوری مضمون این عزیزان را در جمع خود گرامی می‌دارد.

اولین کنگره بین‌المللی حقوق پزشکی

این کنگره در تاریخ ۲۳ و ۲۴ آبان ماه سال جاری به همت مرکز تحقیقات اخلاق و حقوق پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی برگزار شد. در مراسم افتتاحیه آقای دکتر باقری لنگرانی وزیر محترم بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، آقای دکتر سید شهاب‌الدین صدر رئیس سازمان نظام پزشکی، آقای دکتر علیرضا زالی رئیس دانشگاه شهید بهشتی، آیت‌الله هاشمی شاهرودی رئیس محترم قوه قضائیه، آقای دکتر سیدمصطفی محقق داماد استاد دانشکده حقوق دانشگاه شهید بهشتی، پروفسور عبدالعزیز ساشادینا استاد دین‌شناسی و اخلاق زیستی دانشگاه وبرجینیا، پروفسور ژرارم متو رئیس مرکز حقوق پزشکی فرانسه و پروفسور ژاک بوریکان استاد حقوق دانشگاه اکس مارسی سخنرانی کردند.

معرفی کتاب

«نگاهی به فلسفه اخلاق در سده بیستم» نوشته استیون دارویل، آلن گیلبارد و پیتر ریلتن است که از استادان گروه فلسفه دانشگاه میشیگان آمریکا هستند. مترجم این کتاب استاد مصطفی ملکیان است و نشر سهروردی آن را در ۱۸۴ صفحه به چاپ

رسانده است. عناوین بخش‌های اصلی کتاب عبارتند از: صحنه‌آرایی، احیای فرااخلاق و اخلاق جدید و نظریه اخلاقی جدید. بخش اول کتاب مباحث از مناقشه «مور» پیرامون فلسفه اخلاق و مغالطه تعریف «خوب» برحسب مفاهیم و الفاظ طبیعی‌گرایانه آغاز می‌شود و به دوران شکوفایی فرا اخلاق تحلیلی کشیده شده و به نامعرفت‌گرایان پیرامون واقعیت ختم می‌شود.

در بخش‌های دوم و سوم کتاب نیز به روش تعادل اندیشه‌ورزانه با احکام اخلاقی سنجیده و توجه به علاقه مشترک پیرامون مفاهیم اخلاقی جدید پرداخته می‌شود.

معرفی سایت

وبگاه:

<http://www.uclan.ac.uk/facs/health/ethics/index.htm>

متعلق به مرکز علم اخلاق حرفه‌ای، موسسه بین‌المللی تحقیقات و آموزش دانشگاه Lacashire در preston بوده و در سال ۱۹۹۳، با هدف مطالعه و بررسی علم اخلاق حرفه‌ای، فلسفه کاربردی، زیست اخلاقی و علم اخلاق محیطی تأسیس گردیده است.

درآمدی بر علم اخلاق کاربردی از مهم‌ترین بخش‌های سایت مرکز علم اخلاق حرفه‌ای می‌باشد.

در این کنگره پانل‌های شبیه‌سازی انسان، قتل ترحم‌آمیز، پیوند اعضا و مسئولیت پزشکی برگزار گردیدند. علاقه‌مندان با مراجعه به آدرس اینترنتی زیر می‌توانند اطلاعات بیشتری در مورد کنگره فوق حاصل فرمایند.

<http://www.akhlagh.org>

کنگره سراسری اخلاق پزشکی

دانشگاه علوم پزشکی ایلام با مشارکت پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی حوزه علمیه قم و همکاری کلیه صاحب‌نظران و اندیشمندان، کنگره سراسری اخلاق پزشکی را هفته اول اردیبهشت ماه در شهر ایلام برگزار می‌کند.

هدف از برگزاری این کنگره، ارائه دیدگاه‌های نوین، یافته‌های علمی و پژوهشی، بحث و تبادل نظر متخصصان و صاحب‌نظران پیرامون حوزه‌های مختلف اخلاق پزشکی و بررسی راهکارهای ترویج و توسعه اخلاق پزشکی است.

مهم‌های مورد بحث در کنگره:

۱. کلیات اخلاق پزشکی
۲. ارتباط گروه درمانی (پزشک، دندانپزشک، داروساز، پرستار، ماما و ...) با همکاران، بیماران و همراهان بیمار
۳. اخلاق در آموزش و پژوهش‌های علوم پزشکی
۴. نهضت تولید علم در عرصه اخلاق پزشکی (ضرورت‌ها و راهکارها)
۵. نقش اخلاق پزشکی در بهداشت و سلامت بیمار
۶. اخلاق پزشکی و فرهنگ اسلامی
۷. مبانی اخلاقی حقوق پزشکی
۸. نقش عوامل اقتصادی در رعایت اخلاق پزشکی (اخلاق پزشکی حرفه‌ای)
۹. پزشکی نوین و اخلاق پزشکی
۱۰. اخلاق پزشکی در نظام‌های درمانی
۱۱. بیمارستان اخلاقی
۱۲. ضمانت‌های اجرایی اخلاق پزشکی

علاقه‌مندان می‌توانند به وبگاه کنگره به

نشانی www.medilam.ac.ir مراجعه نمایند.

دومین کنگره بین‌المللی اخلاق پزشکی در ایران

این کنگره با ۱۵ امتیاز بازآموزی برای کلیه گروه‌های علوم پزشکی توسط مرکز تحقیقات اخلاق و تاریخ پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران با همکاری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی برگزار می‌شود.

یارآوری می‌شود این کنگره قرار بود در آذرماه سال جاری برگزار شود ولی به دلیل همزمانی با کنگره مشابه در تهران به فروردین ماه سال ۱۳۸۷ (۲۸ الی ۳۰ فروردین) موکول شد. محل برگزاری در سالن همایش‌های بین‌المللی صدا و سیما خواهد بود.

محورهای کنگره به شرح زیر است:

۱. مطالعات تطبیقی
۲. مباحث کاربردی
۳. کاربردی کردن اخلاق پزشکی
۴. آموزش اخلاق پزشکی

مرکز تحقیقات اخلاق و تاریخ پزشکی

دانشگاه علوم پزشکی تهران

ایم‌اچ‌اچ
ارشد
علوم و هنر

اولین چیزی که روز قیامت در ترازوی عبد می‌نهند حسن خلق است.
(پیامبر اکرم ص)

تقوی سرچشمه اخلاق انسانی است.
(امام علی ع)

انجمن ایرانی اخلاق در علوم و فناوری:

نشانی: میدان هفت تیر، خیابان قائم مقام فراهانی، جنب موسسه آموزشی
کشتیرانی، کوچه شبنم، پلاک ۱، طبقه دوم
تلفن: ۸۸۸۴۳۹۵۵ شماره: ۸۸۳۴۳۴۵۳

<http://iranethics.irost.org>

e-mail: iranethics@irost.org